
Činoherní čtení

Ve Smečkách 26, Praha 1

ČERVEN 2010

STANISLAV ZINDULKA

hraje v Mittererově hře *Moje strašidlo*

Premiéra

Felix Mitterer MOJE STRAŠIDLO

(Mein Ungeheuer)

Stejně za tebou brzo přijdu...

„(...) Režisér Martin Čiřvák ke spolupráci pozval dva vynikající herce, z nichž každý má kolem osmdesátí let, a přesto, či právě

proto dokážou na scéně vytvořit nevídanou podívanou, v pravdě herecký koncert. Blanka Bohdanová jako Róza dokáže zahrát očima celou škálu příběhů a pocitů – je tu nenávisť, kdy blesky létají z očí, ukřivdnost a hořkost ženy, které zůstaly jen prázdné ruce, duše obtížená hříchem a běsi, rozežírající její duši, i zvláštní něha, spojená s odpuštěním. Stanislav Zindulka v roli Zacha balancuje na hraně hororové grotesknosti, tragiky a téměř hmatatelné odporosti. S obdivuhodnou razancí šmejdí po scéně, tančí svůj umrlčí tanec, je naléhavý, neodbytný, téměř démonický, ale zároveň křehký a jímavý. Za zvuků hororově skřípavé muziky v provedení Petra Kofroně či Petera Mahrika jako by ty dvě duše a dvě těla postupně nacházely společnou melodii, na jejímž konci čeká protagonisty příběhu, ale i diváky katarze, při které máme slzy v očích.“

Jana Soprová, Český rozhlas Vltava – Mozaika 28. 4. 2010

Stanislav ZINDULKA

Milý pane Zindulko, od dubna hrajete ve hře *Moje strašidlo*. Napsal ji rakouský dramatik Felix Mitterer asi před deseti lety jen pro dva herce. Za zvláštních okolností se v ní navzájem zpovídají manželé, kteří spolu prožili šedesát let. Jejich soužití poznamenaly sobecké zájmy a zasahovaly do něj nešetrné evropské dějiny 20. století. Čím na vás Mittererova hra zapůsobila, když jste si ji poprvé přečetli?

Zapůsobila na mne tak silně, jako když dostanu ránu kladivem. První dojem byl doslova otrěsný, nedovedl jsem si vůbec představit, že bych to mohl hrát... a jak? Vyděsila mě jistou syrovostí až surovostí téměř k depresi. Skoro jsem se té hry bál. Ale pak jsem ji trpělivě začal pročítat znovu a znovu a postupně se tam vloudilo trochu světla, světla přibývalo a pak se to všechno objevilo jakoby v zrcadle, které je možno člověku nastavit: jaká je to hrůza žít promarněné životy, kolik může být v člověku skryto zloby, jak moc umí ubližovat, kolik křivd může napáchat a jak těžké je dojít odpuštění.

Jsou v té hře momenty, které se do hloubky dotkly vaší duše a probudily některé vzpomínky? Napadá mě, že vás s postavami spojuje i horská krajina, místo vašeho dětství.

To víte, že jo, třeba ta hrůza protrpěného, krutého a ukradeného dětství, z něhož tak často ta zloba později vyrůstá, a my se pak marně ptáme po příčině. A vzpomínky? Třeba kolik surovosti se objevilo v našich „spoluobčanech“ po konci války ve vztahu k řadovým Němcům a jak těžká byla cesta k odpuštění. Nebo kolik hrůz dokáže způsobit alkohol a vůbec závislost. A pokud jde o tu krajinu, moje krajina je líbezná a laskavá, krajina ve hře je ponurá, baladická a plná viny.

Mittererova hra vám přinesla možnost setkat se na divadle s Blankou Bohdanovou. Přesto, že jste věkem spřízněni, neměli jste dosud příležitost spolu hrát. Teď jen na vašich dvojích bedrech leží celovečerní představení. Jaké to je pro vás setkání a jakou vám je paní Bohdanová hereckou partnerkou?

To je ten největší dar, který mi toto představení přineslo. Jsou to takové mé tajné splněné touhy setkat se jako partner v práci s někým, koho už léta ctíte a obdivujete jako divák. To se mi povedlo před lety v Brně s Vlastou Fialovou, a pak v Praze v *Řidiči slečny Daisy* s Alenou Vránovou.

A teď s Blankou Bohdanovou, jejímž „ctitelem“ jsem se stal už před padesáti pěti lety. Tehdy jsem nastoupil do prvního angažmá v Hradci Králové a v sousedním Východočeském divadle v Pardubicích herecky kralovala začínající hvězda Blanka Bohdanová. Její Manon přitahovala jako magnet nejen diváky, ale i divadelníky z celé republiky. Přes padesát let jsem ji sledoval jen jako zamilovaný divák a teď mě potkalo takové štěstí, že jsem se stal jejím hereckým partnerem. A v takových rolích! Jaká je to nádherná spolupráce. Mohu se na ni ve všem plně spolehnout a přináší mi impulzy, které moji postavu vyloženě obohacují.

Jak jste si společně rozuměli s Martinem Čičvákem, režisérem o víc než dvě generace mladším?

Martin Čičvák je režisér bohaté invence a veliké fantazie. Jeho optika je pochopitelně poněkud odlišná, což je samozřejmě dáno generačním viděním světa a mírou zkušeností. Ne vždy jsme měli na určité věci stejný názor, vedli jsme i vášnivé spory, ale to svým způsobem tvůrčí práci jen obohacovalo. Za mnoho mu vděčíme, nejen za jeho toleranci.

Když se člověk ohlédne za vaší hereckou dráhou, nemůže přehlédnout řadu postav z české dramatické klasiky: v královehradeckém divadle jste hrál například Soběbora v Klíperově *Hadriánovi z Římsů*, Tylova Vocilku, Šrámkova Skalníka, v Brně pak také Kohoutova Augusta (za něj jste dostal Cenu Československého literárního fondu) a v Liberci nedávno Lízala v *Maryše* a vodníka Ivana v *Lucemě*. V Činoherním klubu jste spojen s postavou statkáře Václava Zelenky ve Štolbově *Vodním družstvu*. Co všechno vám za necelých šestnáct let, co je hra na repertoáru, odkryl z české povahy tento skromný hrdina občanského veřejného života?

Odkryl mi hlavně to, že všechno už tady bylo, že chyby a nešvary, nad nimiž se dnes pozastavujeme, jsou vlastně zděděné, že „peníze jsou pány světa, dukát to je pravý rek, a co někdy stotka umí, to by člověk sotva řekl“ (J. K. Tyl), a že za dobrotu na zebrotu. A že lidstvo je nepoučitelné, ale že humor je kořen života a že jsme vždycky dovedli leccos odbývat vtipem. A že jsme mívali dobré a vtipné autory.

V jednom z vašich rozhovorů se vyznáváte ze sympatie k smutným klaunům, k hořkosměšným malým hrdinům. Řadu takových postav jste hrál v divadle, ve filmu a televizi. Které z nich vám jsou blízké a mohl jste si do nich promítnout své představy o životě?

Tak třeba jeden za všechny: hlavní „hrdina“ Kachyňova seriálu *Vlak dětství a naděje* Josef Pumplně neboli Srágorka. Ani v divadle jich za ta léta opravdu nebylo málo!

J. Štolba: *Vodní družstvo* (režie L. Smoček, 1994)

Společně s Josefem Somrem a Ladislavem Mrkvičkou jste v loňském roce načetli na CD Čapkovy *Povídky z jedné a z druhé kapsy*. Před lety jste v Divadle bratří Mrštíků v Brně hrál tuláka ve hře *Ze života hmyzu* a Bondyho ve *Válce s mlky*. Co vás na příbězích a postavách Karla Čapka přitahuje?

Genialita autora, jeho poetika, jeho čeština, jeho fantazie, člověčina a myšlenková hloubka. Miluji Čapka!

Napsal jste o sobě v hradeckých novinách, že jedním z okamžiků, který vás popostrčil k herecké práci, byl večer v Tylově divadle, kde jste viděl hrát Ladislava Peška v Molièrových *Scapinových šibalstvích*. Čím Vás tehdy pan Pešek okouzлил?

Víte, to bylo první představení, které jsem v takovém divadle v Praze viděl. Národní divadlo, Staváček! Připadal jsem si tenkrát, že jsem dostal vstupenku do ráje, byl jsem doslova okouzlen. A nejen Ladislavem Peškem, ale i Bohušem Záhorským, Stanislavem Neumannem, Jaroslavem Vojtou i ostatními. Byl to strhující herecký koncert velikých osobností českého divadla. Měl jsem pocit, že jsem přítomen zázraku. Bylo mi necelých osmnáct let.

Ráda bych se vás zeptala ještě na jedno herecké setkání: studoval jste na AMU v první polovině 50. let. Mohl jste později při své pedagogické práci na brněnské Konzervatoři využít něco ze zkušeností, které jste získal u své profesorky – paní Vlasty Fabianové?

Na Vlastu Fabianovou, na tuto nádhernou ženu a herečku nemohu zapomenout, na její divadelní vášeň, která se promítala v pedagogickém přístupu. Byla strhujícím příkladem veliké a pokorné lásky k divadlu. A uměla to předat. Když jsem na Konzervatoři vyučoval já, měl jsem ten nádherný vzor stále před očima.

Děkujeme za rozhovor (peh)

Činoherní klub a Divadlo Archa uvádějí:

DIVADLO JÓZSEFA KATONY

András Vinnai a Viktor Bodó **SEMELÓUMĚZMIZELSEM**

(Ledarálnakeltűntem)

Divadlo Archa v úterý 18. května ve 20⁰⁰

Režie: **Viktor Bodó** / Asistent režie: **Réka Budavári**

Scéna: **Levente Bagossy** / Kostýmy: **Krisztina Berzsenyi**

Choreografie: **Áron Schmidt**

Hrají: **Ernö Fekete, Péter Takátsy, Vilmos Vajdai, Vilmos Kun, Tamás Keresztes, Ferenc Lengyel, Ervin Nagy, Zoltán Rajkai, Éva Olsavszky, István Dankó, Judit Rezes, Réka Tenki, Adél Jordan, Béla Mészáros, Lehel Kovács.**

Inscenace vypráví příběh spíš obrazy, než slovy. Budapešťští herci vrhají po divácích divoké, tíživé, erotické a komické vize, jejichž smršť lze stěží vydržet. Zvláštní důraz je kladen právě na komično; prostřednictvím parodických postav a frenetických gagů jsou prezentovány Kafkovy humorné rysy. Úzkost a smích na sebe vzájemně navazují. Scény mučení střídají muzikálová čísla a představení se přitom chvílemi až samo „odrovnává“. Je zřejmé, že ze světa vymizela logika a staré modely myšlení již ztratily svou platnost.

Jussi Suvanto, Aamulehti

Inscenace Divadla Józsefa Katony Semeloumémzimizelsem, prošípovaná revuálními prvky a choreografiemi ve stylu Boba Fosse, je věrnou adaptací románu a přitom je docela veselá, ba dokonce i komická. (...) Režisér Viktor Bodó zaplavuje jeviště kulturními absurditami, děsivými pinterovskými bláboly, na playback zpívanými písněmi Dennise Pottera, montypythonovským absurdním humorem a vizuálními řádkami. (...) Dokonce i děkovačka je velmi zábavná a vyvolává salvy smíchu.

Peter Crawley, The Irish Times

Divadlo Józsefa Katony (Katona József Színház) patří mezi nejprestižnější evropské divadelní domy. Je zakládajícím členem Unie evropských divadel, jeho inscenace tvoří po celou dobu existence divadla (založeno 1982) špičku maďarského, ale i evropského divadla. Kromě Budapešti hrálo již téměř ve stovce měst světa, od Paříže po Chicago, od Londýna po Bogotu, od Milána po Adelaide. DJK je divadlem s nekompromisně uměleckým repertoárem. Mezi jeho poslední premiéry patří např. Ibsenova *Divoká kachna*, Gorkého *Barbaři*, Horváthovy *Povídky z Vídeňského lesa* nebo Calderónův *Život je sen*.

Činoherní klub pojí s DJK dlouholeté neformální kontakty, které vznikly už v polovině osmdesátých let. DJK hrálo v Praze naposledy v roce 2003 Molièrova *Tartuffa* a *Attack* Viktora Bodó.

Inscenace je uváděna v maďarském jazyce s českými titulky.

Rozhovor s režisérem Viktorem BODÓ

Milý pane Bodó, patříte ke generaci mladých maďarských divadelníků, přesto jsme už v roce 2003 mohli v Činoherním klubu vidět vaši inscenaci *Attack*. Už tehdy jste patil za režiséra, který může v divadle rozvíjet něco zajímavého a možná i nového.

Když se ohlédnete za sezonami strávenými v Divadle Józsefa Katony, jak byste je zhodnotil?

Roky strávené u Katonů pro mě měly rozhodující význam. Tady jsem začal doopravdy režirovat a v práci mi pomáhali vynikající herci a techničtí spolupracovníci. Ředitel divadla Gábor Zsámbéki mi poskytl příležitost pracovat opravdu svobodně a kdykoliv jsem se na něj mohl obrátit s prosbou o radu. Odtud taky vzešly základy pro mou další práci: díky mezinárodnímu úspěchu inscenace *Semeloumémzimizelsem* jsem dostal nabídky na režirování v zahraničí. Katonovo divadlo stále patří k předním budapeštským scénám a rád bych tam zase něco dělal a něco se přiučil.

Po odchodu z Divadla Józsefa Katony jste se stal jedním ze zakladatelů nového divadelního souboru. Můžete nám ho krátce představit? Bylo těžké pro něj vybojovat místo v budapeštské divadelní síti?

Soubor se jmenuje *Plavební společnost Szputnik – Laboratoř a výzkumný ústav moderního divadla* a působí v přístavbě Divadla MU, jedné budapeštské stagiony. Tam máme základnu, ale v mezinárodních produkcích pracujeme taky v městských divadlech ve Štýrském Hradci a v Kolíně nad Rýnem. V Maďarsku je téměř nemožné provozovat nový nezávislý divadelní soubor a naše situace se stabilizovala díky společným zahraničním projektům.

Ve kterém z evropských divadel se vám dobře pracovalo?

Ve Štýrském Hradci i v Kolíně jsem se cítil obzvláště dobře, proto tam budu s naším souborem znovu pracovat i v příští sezoně.

Kdybyste chtěl diváky pozvat na inscenaci *Semeloumězmlizem*, co byste o ní prozradil? Pro mnohé je určitě zajímavý vztah k románu Franze Kafky *Proces*, jímž jste se při vzniku inscenace inspirovali.

Chtěl bych jen citovat motto Monthy Pythonů: „A teď něco úplně jiného!!!!“ Děkuji za váš zájem. Doufám, že se vám představení bude líbit.

Děkujeme za rozhovor a Tatiáně Dimitrové za překlad (peh)

Doušky

■ Zveme Vás srdečně 4. června na **padesátou reprízu** inscenace hry Yasminy Rezy **Bůh masakru**.

■ 8. a 9. června hrajeme na zájezdu v Třebíči komedii Georsege Feydeaua **Dámský krejčí**.

■ Od května hraje roli Josie Kilbridové ve hře *U Kočičí bažiny* také **Veronika Divišová**.

■ 21. června hrajeme hru Milana Kundery **Ptákovina** na festivalu **DIVADLO EVROPSKÝCH REGIONŮ** v Hradci Králové.

■ Od 13. května se v kinech promítá dvoudílný celovečerní dokument **25 ze šedesátých / Československá nová vlna**. Film Martina Šulíka vznikl podle scénáře Jana Lukeše a představí dvacet pět profilů tvůrců nové vlny i s komentáři filmových historiků. V 1. díle jsou představeni také Evald Schorm a Jiří Menzel, v 2. díle Jiří Krejčík a Juraj Herz.

■ Český rozhlas Vltava vysílá 3. června hru *Pět lžiček elixíru* s **Jiřím Zahajským, Josefem Somrem a Petrem Čepkem**. 5. června bude v premiéře uvedena hra Felixe Mitterera *Pardál* s **Blankou Bohdanovou a Josefem Somrem**. 8. června hraje ve hře Anny Gruskové *Schaulust* **Pavel Kikinčuk**. S hrou *Tygr v zrcadle* dánské autorky Inger Christensenové je možné se seznámit 10. června a tvorbu norského spisovatele Karla Hoffa představí 15. června inscenace *Alvhilda* (s **Violou Zinkovou a Danou Černou**) – obě hry přeložil **František Fröhlich**.

■ **Miroslav Středa** slaví 18. května 65. narozeniny.

K. Zuckmayer: Hejtman z Kopníku (režie L. Smoček, 1980)

■ Omlouváme se Josefu Topolovi a čtenářům Činoherního čtení za chybu v minulém čísle: Josef Topol oslavil 1. dubna 75. narozeniny.

HOST Činoherního klubu

DIVADLO U MOSTU PERM (RUSKO)

Martin McDonagh

MRZÁK INNISHMAANSKÝ

Komedie o tom, co se stane, když do nejzapadlejšího zapadákov v Irsku přijedou filmaři až z Ameriky.

Pondělí 21. června 2010

Režie a scénografie: **Sergej Fedotov** / Hrají: **I. Babošin, M. Babošina, O. Egorova, E. Erofeeva, D. Eremina, V. Iljin, A. Kolzin, I. Malenkich, A. Moljanov, I. Moljanova, O. Pankova, V. Proskurina, M. Sigal, V. Skidanov, R. Šnigir, E. Telle.**

Divadlo U mostu v Permi je jedno z nejvýznamnějších malých divadel v Rusku, kritika je nazývá „mystickým divadlem“. Jeho vznik v roce 1988 i další činnost jsou úzce svázány s osobností režiséra a uměleckého šéfa **Sergeje Fedotova**. Při práci soubor uplatňuje a rozvíjí hereckou metodu Michaila Čechova. Těžištěm práce souboru byla od počátku především ruská klasika: díla N. V. Gogola, F. M. Dostojevského, A. P. Čechova, M. Bulgakova. Nejslavnějšími inscenacemi divadla jsou ty, které jsou postaveny na mystice: dnes již kultovní *Panočka* podle Gogolovy novely *Víj*, která se hraje od roku 1991 a dosáhla víc než dvou tisíc repríz, apokalyptické sci-fi *Zvíře* nebo inscenace *Mistr a Markétka*. Těmito divadelními událostmi se divadlo v krátké době proslavilo, nejprve na regionálním, posléze celoruském a dnes možno říci i světovém divadelním fóru. Dramaturgie divadla se samozřejmě nevyhýbá ani zahraničním dramátům: v roce 2005 zde byla v ruské premiéře uvedena *Connemarská trilogie* irského autora Martina McDonagha. Divadlo U mostu se pravidelně zúčastňuje renomovaných festivalů doma i v zahraničí a získalo mnohá ocenění. Několikrát hostovalo i v České republice. Inscenace získala největší ruské divadelní ocenění *Zlatou masku 2010 – speciální cenu poroty*. Sergej Fedotov (1961) získal za inscenaci *Psí srdce* v Komorní scéně Aréna v Ostravě v roce 2003 Cenu Alfréda Radoka.

V jaké hře se říká?

Rozumíte, ten moudrý stařec, rozumíte, ten reprezentuje mě. Je nahoře ve své věži celé dny, dělá své výpočty, nemá moc společného s obyčejnými lidmi. Ten malý hluchý retardovaný debil reprezentuje mé obyčejné spoluobčany, rozumíte?

Hádanka 1/ IX Budete-li znát odpověď na tři hádanky devátého kola naší soutěže, můžete je poslat na adresu pokladna@cinoherniklub.cz. Vylosovaný výherce získá dvě vstupenky na představení ČK.

Poskytovatel čtyřletého grantu na provoz: Hlavní město Praha

Inscenace ČK jsou realizovány rovněž s podporou Městské části Praha 1

Partneři Činoherního klubu

PRAŽSKÁ PLYNÁRENSKÁ a.s.

www.CGS.eu

Kooperativa POJIŠŤOVNA A.S.

K+K HOTELS

REVOLVER REVUE

VINEKSTVÍ WALDBERG VERBODL

scena.cz

1. KULTURNÍ PORTÁL

Toner

www.radiohortus.cz

SPIELBERG

Mediální Agentura
+ lidé + média + reklama

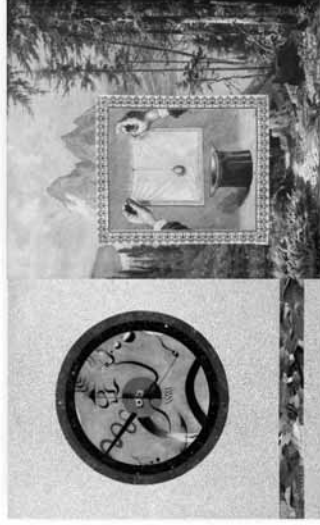
Redakce Činoherního čtení: Roman Cisař, Petra Honsová, Radvan Pácl.
Foto: Pavel Kolský, Martin Poš, Pavel Nesvadba, Miroslav Pokorný,
archív Divadla Józsefa Katony, archiv Divadla U mostu.
Autor hádanky: Tomáš Andrejovič. Jazyková korektura: Andrea Fiřtková.
Grafická úprava: Kateřina Skalníková.

Galerie Smečky Vás zve na výstavu

Česká koláž - ze sbírky Pražské plynárenské

od 28.04.2010 do 19.06.2010 / úterý – sobota, 11.00 – 18.30 hodin

Vstup zdarma pro držitele ZTP, ZTP/P, důchodce, děti,
studenty SŠ, VŠ a pro všechny držitele Zákaznické karty
Pražské plynárenské, a. s.

**Ve Smečkách 24, 110 00 Praha 1
(vedle Činoherního klubu)**

tel.: +420 222 210 268, tel./fax: +420 222 210 272
e-mail: galerie.smecky@pppas.cz

